

Leven zonder drop en Sinterklaas

"Ik heb me heel lang 'niet hier en niet meer daar' gevoeld"

Door Stéphanie de Geus

Zwitsal, drop, nasi, gevulde koeken en Sinterklaas. Dat zijn de Nederlandse dingen die Maria Sobkowiak (56) het meeste mist. Achttien jaar geleden emigreerde ze met haar twee kinderen naar Amerika. Inmiddels is ze een ingeburgerde Amerikaanse en woont in Vero Beach, Florida. Maar het land was in het begin wel even wennen!

"Alles is hier anders, daar moest ik in het begin heel erg aan wennen. Ik moest vooral heel erg wennen aan hoe groot alles hier is. De supermarkten, de verpakkingen, maar ook de auto's! Die zijn enorm. Toen ik nog in Nederland woonde reed ik in een 'eend'.

Ook de afstanden zijn gigantisch. De supermarkt om de hoek is een kwartiertje met de auto. Even snel boodschappen doen op de fiets is er dus niet bij. Niemand fietst hier trouwens. Als de mensen hier fietsen dan is dat alleen voor de *exercice*. Ik fiets zelf trouwens ook niet meer. We hadden wel fietsen, maar de automobilisten weten gewoon niet wat ze met fietsers aan moeten. Trouwens, ik vond 38 jaar fietsen in Nederland lang genoeg."

Maria Sobkowiak

Vertrek

"Ik ben naar Amerika verhuisd, omdat ik met een Amerikaan trouwde. Aan de emigratie is heel veel vooraf gegaan. Voordat we gingen trouwen moesten mijn kinderen en ik naar de Amerikaanse ambassade om de emigratiepapieren in orde te maken. Ook moesten we allerlei medische tests ondergaan. Er moesten röntgenfoto's gemaakt worden en we werden getest op aids en TBC. Pas toen we helemaal gezond verklaard waren konden we de emigratiepapieren invullen.

Maar dat was niet het enige. Ook ons hele huis moest opgeruimd worden. We moesten heel erg selectief zijn, want niet alles kon mee. Mijn man, Roger, had ondertussen wat grotere spullen meegenomen terwijl hij heen en weer vloog. Uiteindelijk

vertrokken we met tien tassen en koffers naar Amerika. Het afscheid op Schiphol was heel erg moeilijk. Het was zo'n definitief moment! En in 1988 was er nog geen e-mail en geen goedkope telefoondienst. Amerika was toen nog heel ver weg.

Uiteindelijk kwamen we met zes uur vertraging in New York aan en iedereen was bekaf. Toch moesten we toen nog anderhalf uur rijden voordat we 'thuis' waren. Iedereen had een bed en in de keuken stond een tafel met zes stoelen. Meer was er niet in het huis. Dat hebben we in de weken daarna allemaal moeten inrichten."

Maria's huis in Florida

Dagelijks leven

"Het dagelijkse leven is hier ook heel anders. Iedereen gaat overal met de auto naar toe en de kinderen gaan met de bus naar school. Tenzij ze binnen een *mile* van de school wonen, dan lopen ze naar

school. De kinderen hier hebben dus veel minder lichaamsbeweging. Buitenschoolse activiteiten moeten zorgen voor lichaamsbeweging. Voor de moeders zonder werk houdt dat in: veel heen en weer rijden naar de activiteiten of de *playdates*.

Ook de supermarkt was even wennen. Naast de grote verpakkingen was er ook amper groenten en ook daar moest ik mijn gewoontes omgooien. De *kids* waren vrij snel aan al die veranderingen gewend, maar het kostte mij zeker vijf jaar voordat ik me hier helemaal thuis voelde en de taal goed sprak. Ik heb me heel lang 'nog niet hier en niet meer daar' gevoeld."

Familie en Nederland

"Wat ik vooral mis aan Nederland is mijn familie. Maar hier mis ik mijn kinderen en kleinkinderen; ik moet eerst een paar uur vliegen of rijden voordat ik ze kan zien. Spontaan koffie drinken of oppassen op mijn kleinkinderen gaat dus niet. Dat is soms best eenzaam. Maar onze goede vrienden zijn onze *family of choice* en daar kunnen we altijd op terugvallen. Verder zijn er een heleboel typische Nederlandse dingen die ik mis, zoals Sinterklaas. Mijn kleinkinderen mogen hun schoen zetten en kunnen *Sinterklaas kapoentje* zingen, maar wat het betekent snappen ze niet. Voor mijn dochter en mij brengt het leuke herinneringen naar boven."

Maria en haar Amerikaanse familie

"Toen ik nog in Conneticut (vlak bij New York) woonde, werkte ik in een Hollandse winkel. Daar kon ik alles kopen wat ik miste. Koffie, drop, jus, nasi en Zwitsal-zeep.

Wat ik absoluut niet mis aan Nederland is de overbevolktheid en de onvriendelijke mensen. In Nederland gaan mensen gewoon met elkaar op de vuist als iemand voordringt! Hier wacht iedereen gewoon netjes op zijn beurt en kletst iedereen met elkaar."

Inburgering

"In 2000 besloot ik Amerikaanse te worden. Toen ik dat besloot was ik al oma en dat was eigenlijk de belangrijkste reden om me te laten inburgeren in Amerika. Want dan mag ik namelijk stemmen. Ik wist dat mijn kinderen en kleinkinderen niet meer terug zouden gaan naar Nederland. Door te stemmen wilde ik een betere toekomst voor mijn kleinkinderen maken. Die verantwoordelijkheid wilde ik nemen. Het hele proces duurde ongeveer tien maanden. Er werden vingerafdrukken gemaakt en ik moest een hele vragenlijst invullen. Ook moest ik een boek uit mijn hoofd leren over de geschiedenis en de cultuur van Amerika. Uiteindelijk moest ik bij een ambtenaar examen doen. Ik moest een stukje Engels schrijven, om te zien of ik de taal wel goed beheerste en daarna werden er vijf mondelinge vragen gesteld over het boek dat ik geleerd had. Een maand later werd ik, samen met allemaal andere mensen, ingeburgerd. Daarna was het natuurlijk feest!

Maar ik voel me geen Amerikaanse. Het gevoel is voor mij meer: ik blijf hier, dus ik neem de verantwoordelijkheid van die keuze. Tegenwoordig kan je een *dual citizenship* aanvragen, maar in 2000 kon dat nog niet. Als ik het echt zou willen zou ik via een lang proces weer mijn Nederlandse identiteit terug kunnen krijgen. Maar Nederland ben ik ontgroeid. Ik vind het heerlijk om daar op bezoek te gaan, maar thuis is en blijft hier."